

UCHWAŁA NR XXX/514/21
RADY MIASTA ZABRZE

z dnia 22 lutego 2021 r.

w sprawie petycji nr BK.152.1.2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r., o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870) oraz § 4, w związku z § 3 ust. 12 Regulaminu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Zabrze, stanowiącego załącznik nr 1 do Statutu Miasta Zabrze (Dz. Urz. Woj. Śl. z dn. 13.02.2019 r. poz. 1415), na wniosek Przewodniczącej Rady Miasta

uchwała się, co następuje:

§ 1. Petycję nr BK.152.1.2021 w sprawie uratowania przed rozbiórką kolei piaskowej wraz mostem „Wojciech” uznaje się za bezzasadną wskutek zaistnienia okoliczności faktycznych i prawnych opisanych w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Zabrze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Zabrze

mgr inż. Lucja Chrzęstek-Bar

Uzasadnienie

W dniu 22 grudnia 2020 r. do Urzędu Miasta Zabrze wpłynęło pismo mieszkańca Zabrze stanowiące petycję w sprawie uratowania przed rozbiórką kolei piaskowej wraz mostem „Wojciech”.

Przedmiotową petycję, zgodnie z § 3 ust. 3 Regulaminu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Zabrze, stanowiącego załącznik nr 1 do Statutu Miasta Zabrze, Przewodnicząca Rady Miasta Zabrze, przekazała do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Zabrze (zwana dalej Komisją).

Komisja na posiedzeniu 22 stycznia 2021 roku po wstępnym zapoznaniu się z treścią pisma złożyła wniosek o rejestrację i poprosiła Prezydenta Miasta o stanowisko w sprawie objętej treścią petycji oraz wysłuchała stanowiska osoby składającej petycję.

Komisja po otrzymaniu stanowiska Prezydenta Miasta kontynuowała posiedzenie w dniu 5 lutego 2021 roku zapoznając się szczegółowo ze sprawą celem jej zaopiniowania.

Komisja otrzymała informację przedstawiającą stan faktyczny i prawny omawianej sprawy.

Tereny, o których jest mowa w petycji są własnością Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Kopalni Piasku „Kotłarnia” S. A. Liderem projektu szlaku rowerowego pn.: „Czterech Jezior” jest Miasto Pyskowice, które aktualnie weryfikuje możliwości realizacji przedsięwzięcia.

W dniu 22 stycznia 2021 roku most zsykowy „Wojciech” zlokalizowany na linii kolejowej nr 301 położony w Zabrzu (dz. nr 622/108) został ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zgodnie z art. 22 ust. 4 i ust. 5 pkt. 2 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - ujęcie obiektu w wojewódzkiej ewidencji zabytków powoduje konieczność sporządzenia karty adresowej tego zabytku i włączenia jej do gminnej ewidencji zabytków. Karta adresowa mostu zsykowego została wykonana 23 grudnia 2020 roku. Obecnie trwa procedura ujęcia obiektu w gminnej ewidencji zabytków miasta Zabrze. Do właściciela obiektu wysłano zawiadomienie o zamiarze włączenia karty adresowej do gminnej ewidencji. Zawiadomienie zamieszczono również na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu w zakładce „Obwieszczenia i informacje”. Ujęcie linii kolei piaskowej nr 301 w gminnej ewidencji zabytków zależy od zgody Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Prezydent Miasta Zabrze nie ma możliwości wpisania linii kolejowej do rejestru zabytków. Zgodnie z art. 9 Ustawy z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wpisanie obiektu do rejestru zabytków nieruchomości należy do właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków, a wpisów dokonuje się na wniosek właściciela obiektu lub z urzędu (tzn. decyzją podjętą przez wojewódzkiego konserwatora zabytków).

Obecnie są prowadzone rozmowy z Kopalnią Piasku „Kotłarnia” S.A. (która jest właścicielem i użytkownikiem wieczystym terenów o których jest mowa w petycji) w sprawie nabycia praw do nieruchomości zlokalizowanych na terenie Zabrze na trasie linii kolejowej nr 301.

W dniu 22 września 2020 roku przedstawiciele miasta Zabrze zostali zaproszeni przez Burmistrza Miasta Pyskowice do współpracy przy realizacji projektu inwestycji pod nazwą - „Autostrada czterech jezior”. Gmina Zabrze przystąpiła do rozmów na temat w/w projektu, czyli budowy nowej trasy, która ma połączyć pięć gmin należących do Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii: Zabrze – Zbrosławic – Gliwic – Pyskowice – Rudzińca. Pomysł opiera się na wykorzystaniu terenów zajętych i wykorzystywanych obecnie przez towarowe koleje Kopalni Piasku „Kotłarnia” S.A. (linia 301). Na dzień zarejestrowania petycji nie zostało zawarte porozumienie, które jako pomysłodawca i lider zaproponował Burmistrz Pyskowice.

Główny Inżynier Miasta Zabrze zaopiniował pozytywnie pomysł przeprowadzenia szlaku po terenach kolei piaskowej w granicach miasta Zabrze oraz udział wspólny w projekcie pod nazwą „Autostrada Rowerowa Czterech Jezior”. Uwarunkowane jest to realizacją postanowień omawianych na spotkaniu 22 września 2020 roku w Urzędzie Miejskim w Pyskowicach. W chwili obecnej gminy biorące udział w przedsięwzięciu rozważają problematykę wykupu terenów, na których ma powstać inwestycja.

Na wniosek Członka Komisji Skarg, Wniosków i Petycji przerwano procedowanie i przegłosowano zaproszenie przedstawicieli organizacji kolejowych.

Kontynuacja nastąpiła 12.02.2021 roku. W posiedzeniu komisji uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń:

- Towarzystwa Entuzjastów Kolei (TEK) z powiatu wodzisławskiego, którego celem jest działanie na rzecz ogółu społeczności, w szczególności w zakresie stałej poprawy funkcjonalności i dostępności transportu zbiorowego ze szczególnym uwzględnieniem kolei jako bezpiecznego i ekologicznego środka transportu ludności;

•Silesia Info Transport z Raciborza- czyli portalu informacyjnego, na którym znaleźć można informacje na temat transportu w województwie śląskim oraz Stowarzyszenia Śląski Ruch na Rzecz Rozwoju Kolei, którego celem jest realizacja działalności na rzecz rozwoju i promocji transportu publicznego w Województwie Śląskim

•Towarzystwo Ochrony Zabytków Kolejnictwa i Organizacji Skansenów Pyskowice, które zajmuje się ratowaniem i zabezpieczaniem taboru.

Przedstawiciele zgodnie oświadczyli, iż nie są finansowani z jakiegokolwiek budżetu i nie mają wsparcia finansowego z województwa ani z gmin, na których terenie działają. Utrzymują się z darowizn, przekazywania 1% podatku, wynajmowania taboru, zbiórek publicznych, sponsoringu.

W toku dyskusji Radni zwrócili uwagę na fragment petycji, w której autor domaga się utrzymania transportu piasku jak dotychczas, czyli drogą kolejową ze względów ekologicznych. Przy czym należy zaznaczyć, że nie ma prawnej możliwości zmuszenia przedsiębiorcy do prowadzenia swojej działalności w oparciu o narzucone wytyczne tj. określony środek transportu piasku.

Ponieważ w petycji jest propozycja wykupienia przez Miasto Zabrze infrastruktury kolejowej, Radni dopytywali autora petycji o koszt utrzymania tak długiej linii kolejowej (koszt konserwacji, sprawdzania stanu technicznego, zabezpieczenia przed dewastacją, czy kradzieżą oraz o koszty przywrócenia linii do pierwotnego stanu w sytuacji nieujęcia sprawców przestępstwa). Inwestycja generowałaby rosnące koszty obciążające rokrocznie budżet miasta.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż nie były prowadzone żadne konsultacje społeczne uzasadniające interes publiczny, z którego wynikałoby, że część mieszkańców Zabrze chce ponosić koszt utrzymania kolei piaskowej w tak trudnym czasie pandemii.

Nie można wszystkiego sędować na gminę nie licząc się z kosztami przedsięwzięcia. Na posiedzeniu wspomniano również o inicjatywie osoby fizycznej, która otoczyła opieką zamek w Tarnowicach Starych. W 2000 roku właścicielami zdewastowanego obiektu, (w którym był PGR) stały się osoby fizyczne, które podjęły się całkowitej renowacji zamku i otoczenia. Założyli Fundację Kompleks Zamkowy w celu pozyskiwania funduszy unijnych i takie uzyskali. Być może warto rozważyć możliwość rozwiązania problemu utrzymania transportu kolejowego analogicznie jak w przypadku Zamku w Tarnowicach Starych.

W chwili obecnej należy poczekać na efekty działań organizacji pozarządowych, ponieważ Towarzystwo Entuzjastów Kolei (TEK) oraz Stowarzyszenie Kolej na Śląsk wystosowały pismo do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z prośbą o wszczęcie z urzędu postępowania mającego na celu wpis do rejestru zabytków Odcinka szlaku kolei piaskowej nr 301 wraz z infrastrukturą, (od stacji Pyskowice do mostu wyładowczego „Wojciech” w Zabrzu Biskupicach oraz Mostu wyładowczego „Wojciech” w Zabrzu Biskupicach przy ul. Drzymały 1).

Komisja na zdalnym posiedzeniu w dniu 12 lutego 2021 roku nie podjęła jednoznacznej opinii w sprawie petycji w kwestii uratowania przed rozbiórką kolei piaskowej wraz mostem „Wojciech”. Poddając pod głosowanie opinię, że w/w petycję komisja uznaje za bezzasadną wskutek zaistnienia okoliczności faktycznych i prawnych Radni w tej samej ilości głosów opowiedzieli się za i przeciw.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięcie w sprawie petycji pozostawia się Radzie Miasta.